

BORTA-VANTULUI

De Mihai Eminescu

Era un om sărac - sărac, ș-avea o mulțime de copii. Acu era - în vremea foameții și el a muncit v-o săptămână pe un căuș de grăunțe. Acu s-a dus la râșniță cu dânsule. După ce le-o râșnit, a eșit afară cu căușul cu făină și s-a pornit o furtună mare și i-a luat toată făina din căuș. Da el strașnic s-o mâniat. „Nu mă las eu așa cu una cu două”, și face un șumuiag de paie și pornește.

Îl întreabă un om:

— Unde te duci, cumătre?

— Mă duc s' astup borta vântului, că mi-a luat făina din căuș.

— Da unde-i nimeri-o?

— Unde-a fi acolo mă duc.

Mergând el loc depărtat a ajuns pe Dzeu și sf. Petrea (erau pe pământ pe-atunci).

— Unde te duci omule?

— Mă duc s' astup borta vântului, că mi-o luat făina din căuș. Da D-zeu i-o zis așa:

— Omule, nu te mai duce. Na-ți o nucă ... da pân a casă să nu zici: nucă, deschide-te.

Întorcându-se el înapoi, a 'noptat ș-a ajuns la un om și s-a rugat să-l primească să doarmă acolo peste noapte.

— De unde vîi bade? I-ntreabă omul cela.

— Mă duceam s' astup borta vântului și am întâlnit un nebun pe drum și mi-o dat o nucă și-a zis să nu zic pân' a casă nucă, deschide-te. Ce-a mai fi și asta?

Femea omului vicleană. Ia o nucă 'n mână și zice:

— Ia să-ți văd nuca.

Îi schimbă nuca omului. Și pe urmă se duce 'ntr-un ocol și zice: nucă deschide-te. Dac-o zis — atâte vite ce-o ieșit, oi, cai, hei, o bogăție 'ntreagă. Știi mata, putere dumnezeiască !

Se duce - a doua zi a casă «Nucă deschide-te». Nuca de unde să se deschidă.

— Hai bată-mi-l Dumnezeu vânt și moșneagul lua-l-ar dracu. Mă duc s'astup borta vântului și să bat pe moșneag de ce m-o viclenit.

Ajunge iar pe Dumnezeu.

Da D-zeu, știi, putere dumnezeiască, acu era altfel la față... nu l-o cunoscut.

— Unde te duci, bade?

— S' astup borta vântului și săucid moșneagul, la ce m-o viclenit.

— Na-ți, bade, un măgar. Da să nu zici pân' acasă: măgar baligă-te.

— N-oi zice.

Se-ntoarce el iar pe la omul cela. Da omul cela-l ospătează și-i dă vin să bee, și omul s-o chefăluit și-a adormit pe laiță. Da erau niște țigani cu șatra acolo ș-avea măgar și omul s-o dus ș-o cumpărat ș-a schimbat măgarul.

Omul a doua zi se scoală, ia măgarul și se duce - acasă și-i zice: măgar, fa bani!

Măgarul, de unde? El apuc' un druc și 'ncepe a dișăla măgarul.

— Acu nu-l mai iert eu.

Se pornește să 'ntâlnească pe moșneag și s' astupe borta vântului. Întâlnește pe D-zeu.

— Na-ți bade, o cârjă, da să nu zici pân a casă: cârje 'ncârjește-te . la cârja, vine pe la omul cela. Acu omul i-a dat și mai strașnic ospăț și s-a sfătuit că dac' or vede ce-a mai da și cârja, pe urmă să-l omoare, ca să nu prepue că el i-o luat. Acu zice omul femeii:

— Măi, femee, noi hai cu cârja 'n zămnic și să 'nchidem ușa ș-a să zicem: cârjă'ncârjește-te .

Se vâără. Cârja unde 'ncepe a bate ș-a sdrobi. Până omul era cu chef, până s-a trezit, ei erau uciși ca merele.

— Bade și-om da și măgar și nuca, numa mă rog, scoate-ne. Acu omul i-o lăsat de i-o bătut și mai bine. A luat măgarul, cârja și nuca și s-o pornit a casă.

Așa s-a făcut de bogat acu, de-a ajuns veste pân la-mpăratul . Atâția bani avea el, de-o semănat ș-o crescut grâu de aur. Acu 'mpăratul a auzit că are un lan de aur ș-o trimis doi sufragii să-i dea sămânță, să semene și-mpăratul.

— Să spui împăratului că nu vreau să-i dau, să văd ce mi-a face. Împăratul când a auzit așa, strașnic s-o mâniat ș-o gătit oștire, să se ducă cu răsboi asupra lui. Împăratul era frunte, știi, mai mare. Ș-a venit pân la ușa lui ș-o strigat să iasă afară. Da el ave bani, da tot cu straie de-a noastre, nu cu straie leșești. El pune cârja sub suman și ese afară. Acu 'mpăratul cu atâtea mii de oameni i-a fost rușine singur lui să se ducă el numa cu unul să se lupte. A zis:

— Omule, arată-ți tu întâi puterea.

— Bine, măi împărate. Cârje'ncârjește-te , la tot soldatul câte două și la împăratul nouă. (Cârja era dumnezeiască, tot în cap pâcâia).

O nebunit și pe soldați și pe-mpăratul. S-o dus împăratul, ș-o rămas pace ș-o trăit bine. Să dea D-zeu să trăiască și copiii mei așa.